

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA

C.E.I.P. RIBESALBES

1. Introducció

1.1 Normativa d'aplicació

DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana. [2014/6347] CAPÍTOL V : **Atenció a la diversitat** .

1.2 Aspectes a considerar

El PADIE ha de partir de l'anàlisi de la situació inicial i de la valoració de les necessitats previsibles amb relació al alumnat i l'oferta educativa del centre . Per a això es tindrà en compte la Memòria del curs anterior, les actes de les sessions d'avaluació i la informació de l'anterior etapa educativa i dels servicis especialitzats d'orientació .

És a partir d'aquest anàlisi d'on es faran les propostes de mesures d'atenció a la diversitat de l'alumnat comptant amb els recursos existents en el Centre, amb indicació de les responsabilitats de l'equip directiu, del professorat i del personal del servei especialitzat d'orientació i la participació de l'alumnat, les famílies, voluntaris i d'altres institucions i entitats. La dita proposta serà presentada al Claustre per a la seua aprovació.

En tercer lloc, i una vegada aprovada pel Claustre passarem a la seua aplicació, seguiment i avaluació de les mesures adoptades especificant els moments, instruments, procediments, òrgans i personal implicades. La dita avaluació formarà part de la Memòria anual del centre educatiu i serà coneguda pel Claustre.

1.3 Elements del Pla d'atenció a la diversitat i d'inclusió

El Pla d'atenció a la diversitat i d'inclusió haurà de contemplar els següents elements, amb els protocols d'actuació corresponents a cada element:

1. Prevenció i mesures organitzatives del centre.
2. Detecció i anàlisi de necessitats.
3. Identificació de necessitats específiques de suport de l'alumnat amb necessitats educatives de suport i/o de compensació educativa.
4. Mesures de suport i reforç ordinàries i extraordinàries. Plans d'actuació per a l'alumnat.
5. Organització i sol·licitud de recursos humans i materials del centre : generals i específics.
6. Funcions i responsabilitats .
7. Avaluació i seguiment del Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa. Propostes de modificació.

1.4 Tipificació de les necessitats d'atenció i suport

Hi ha dos tipus de mesures:

1) **Mesures de suport ordinàries** aquelles que suposen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum. També es consideraran mesures de suport específiques la repetició de curs i les conseqüents mesures complementàries de reforç que s'adopten així com la prolongació de l'escolarització de l'alumnat en l'etapa un any més.

2) **Mesures de suport extraordinàries** aquelles mesures o programes que suposen la transformació significativa d'un o més dels elements prescriptius del currículum, així com aquelles mesures d'accés al currículum que requerisquen recursos personals, organitzatius i/o materials de caràcter extraordinari. Estes mesures es determinaran com una resposta individualitzada a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, **prèvia avaluació psicopedagògica**, quan s'hagen mostrat insuficients altres mesures de suport ordinàries. Les mesures de suport específiques en l'etapa d'Educació Primària seran les adaptacions d'accés al currículum que impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, significativament diferents de les que els centres educatius de manera general poden oferir, les adaptacions curriculars individuals significatives; així com aquells programes específics que requerisquen adaptacions significatives del currículum i/o d'accés a este.

1.5 Alumnat amb necessitat d'atenció i/o suport

Podem considerar que l'alumnat amb necessitat d'atenció a la diversitat es generen per dos condicions, una de caràcter personal i un altra d'origen social.

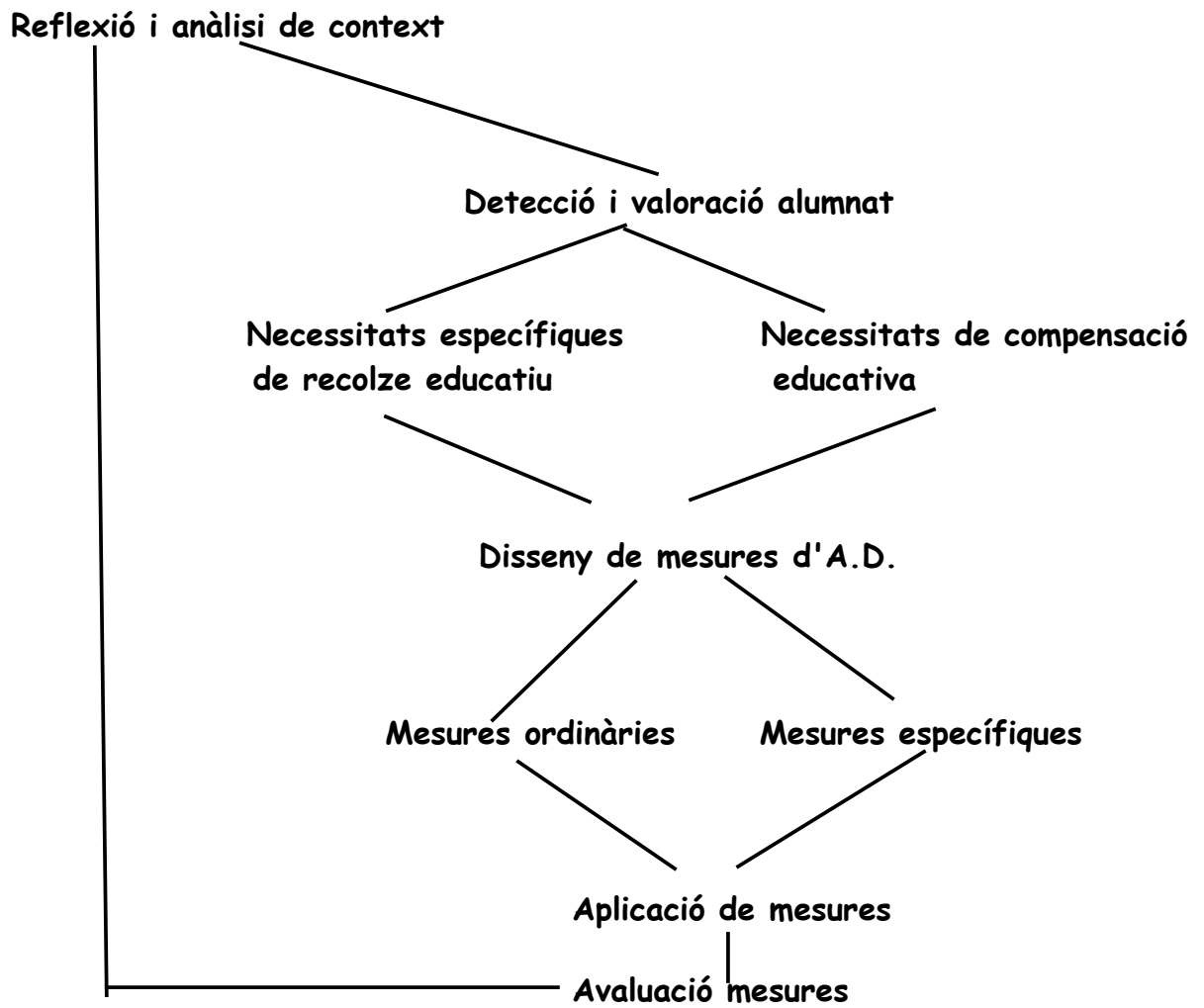
- **Alumnat amb necessitat de recolzament educatiu.**

- **Alumnat en situació de desavantatge socioeducatiu.**

Indiferentment amb les dos situacions caldrà :

Atenció complementària diferent que implicarà una adaptació de les ensenyances amb l'aplicació d'unes mesures que seran específiques o generals

1.6 Planificació PADIE

2. EL NOSTRE PADIE

2.1 Prevenció i mesures organitzatives del Centre.

Partim del fet acceptat per tots que tot l'alumnat pot aprendre. El procés d'aprenentatge de l'alumnat millorarà si adaptem el currículum a les seues necessitats.

Tots i totes a l'escola treballem en equip, de forma conjunta perquè del suport hi participem tots i totes.

Ens organitzem combinant les necessitats de l'alumnat, la disponibilitat horària i l'organització dels mestres i del centre, i amb la finalitat d'intervindre tan prompte com es detecten els problemes de cada alumne/a .

El material, quan siga possible, serà el mateix que el que s'utilitza dins l'aula. Dins del plantejament educatiu del nostre Centre, volem oferir la possibilitat que tot l'alumnat puga participar d'un entorn educatiu comú, organitzant les mesures i recursos necessaris perquè cadascú puga dur a terme el seu procés d'aprenentatge. Per tant, intentem que tots els documents importants del centre inclosos al PEC establisquen el marc d'aquest PADIE i a ells es recorrerà en aquells aspectes que no estiguen prou contemplats o aclarits en aquest Pla.

Aquestes necessitats educatives són canviants i requereixen de respostes diverses. Per això, a la nostra escola no tanquem la porta a cap tipus o modalitat de suport amb les següents consideracions :

És cert que treballar així implica adaptar-nos a les necessitats del nostre alumnat, i dur a terme els canvis necessaris perquè siga l'escola la que s'adapte a les seues necessitats, no a la inversa.

Les mesures d'atenció a la diversitat que posem en pràctica van adreçades a tot l'alumnat, i hi participem tots els membres de la comunitat educativa.

Combinem les necessitats educatives amb la disponibilitat horària, l'organització del professorat i del centre per posar en pràctica les mesures d'atenció a la diversitat.

Mesures organitzatives generals

Entenem per **suport** a l'alumnat, aquelles activitats organitzades i dutes a terme pels mestres del Centre, coordinades per la comissió pedagògica i encaminades a **adaptar el currículum a les necessitats educatives** de l'alumnat atenent la seua diversitat.

Per a que un alumne/a tinga l'**atenció individualitzada**, serà preceptiu que s'informe a les famílies i l'autorització d'elles per a que l'SPE puga realitzar l'informe.

Tots els mestres del Centre estem implicats en l'atenció a la diversitat, per dos motius fonamentals.

A banda dels mestres tutors/es de cada grup, els mestres especialistes de la nostra escola per la supressió d'unitats són també tutors/es (E. Física i Música) i la mestra d'Anglès dona la Plàstica per aplicació del nostre PLC, per aquesta raó tenen poca disponibilitat horària per a la distribució equitativa entre els diferents cicles .

S'intentarà que tots els cursos puguin rebre suport en un nombre variable de sessions en funció de les sessions de disponibilitat i de les necessitats plantejades.

La **Comissió Pedagògica** és l'òrgan on es prenen les decisions en relació al suport.

S'establirà una sessió de coordinació setmanal entre l'orientadora educativa, la mestra d'audició i llenguatge i la mestra de Pedagogia Terapèutica amb consideració a l'horari. Enguany normalment serà els dimecres .

Són els equips de coordinació docent (**Cicles o Equips Docents**) els que determinen les **necessitats de suport** en funció de l'alumnat. Aquesta proposta serà elevada a la Comissió pedagògica, malgrat això, des de la direcció d'estudis s'establirà un **nombre mínim** de sessions de suport per a cada classe que hi constarà als horaris oficials del Centre.

La coordinació entre Primària i Infantil determinarà les necessitats de suport a primer de primària, malgrat això a **Primer Cicle** intentarem aplicar programes específics de reforç a la **lectura al Primer Cicle** .

Per la reducció d'una unitat de Primària i de recursos humans, en Primària s'agruparan 2 cursos (enguany 1º i 2º de Primària) per aquesta raó plantejarem **desdoblaments** en àrees instrumentals per les seues característiques (diferències de nivell) .

Les **mestres de P.T. i AiL** atendran a l'alumnat amb informe dins dels seus àmbits de treball .

Cada curs / Cicle determinarà en un document de caràcter trimestral (**Pla d'Actuació**) els alumnes que reben atenció, la forma d'atenció, les adaptacions necessàries. Aquest document serà la base per a l'avaluació de la pràctica docent en relació al suport. Al mes de **juny** es farà la relació d'alumnes amb reforç per al curs vinent que hi constarà a la Memòria del centre.

2.2 Detecció i anàlisi de necessitats.

Cada Cicle/Equip Docent, en relació amb les mestres de P.T. i AiL, presentarà abans de la primera meitat del mes d'octubre una graella amb els alumnes susceptibles de reforç en els que constaran tot l'alumnat amb necessitats de recolze, que seran:

Els que així consten a ITACA i/o a la Memòria final del curs passat.

Els que han repetit curs.

Els que han passat de curs amb àrees suspeses .

Les noves incorporacions en funció de l'informe inicial .

Els que es troben en situació de desavantatge per raons socioeducatives.

Els que es determine en funció de les proves d'avaluació inicial.

En cas de detectar nous casos de suport, aquests s'atendran el més prompte possible .

Aquesta relació s'actualitzarà en cada una de les sessions d'avaluació .

Detecció de nous casos

En els mesos de setembre i octubre o segons les noves incorporacions al llarg del curs, els tutors/es presentaran a l'orientadora de l'SPE els alumnes que considere necessiten d'un diagnòstic per part del servei psicopedagògic amb presentació del model oficial.

Cal demanar l'autorització per escrit del pare, mare o tutor/a de l'alumne/a al que es vol fer l'estudi .

Cal fer una fulla de petició a l'orientadora de l'SPE amb els motius pels que es demana l'estudi .

En funció dels resultats del diagnòstic es procedirà a l'elaboració de les mesures de suport que es consideren oportunes sempre en funció de l'informe de l'orientadora educativa .

L'alumnat amb NEE serà sempre diagnosticat per l'SPE, l'informe constarà a l'expedient de l'alumne/a .

L'alumnat amb informe de cursos passats mantindran aquest fins que no hi haja un altre que el modifique i rebran el suport que s'haja determinat.

2.3 Identificació de necessitats específiques de suport de l'alumnat amb necessitats educatives de suport i/o de compensació educativa.

Les necessitats específiques de suport es divideixen en :

A) Necessitats de suport ordinari :

Són aquelles que suposen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum.

El **suport ordinari** es farà a l'aula en treball que potencie la inclusió de tot l'alumnat en el treball a l'aula amb treball en grups heterogenis .

Qualsevol altre tipus d'organització serà proposat per l'equip de coordinació docent corresponent i, si escau, aprovat en la **comissió pedagògica** del centre escoltada la opinió de l'orientadora educativa .

B) Mesures de suport extraordinari :

- Alumnat amb necessitats educatives especials . Adaptació curricular significativa.

- Alumnat amb necessitats específiques de recolze educatiu . Adaptació d'accés al currículum que requereix recursos personals extra .

- Alumnat amb necessitats educatives especials . Prorroga permanència un any més en E. Infantil
- Alumnat amb necessitats educatives especials . Prolongació un any més en E. Primària
- Alumnat amb altes capacitats . Flexibilització del període d'escolarització

Programes d'educació compensatòria

- Atenció hospitalària i domiciliària . Programes d'acollida al sistema educatiu (PASE)
- Programes de reforç orientació i recolze (PROA)
- Programa para la atenció de l'alumnat en situació de desavantatge socio-educatiu (INTEGRA)

2.4 Mesures de suport i reforç ordinàries i extraordinàries. Plans d'actuació per a l'alumnat.

Mesures de suport i reforç ordinàries :

- Atenció dels mestres de suport a l'aula ordinària en grups heterogenis.
- Desdoblament en instrumentals a l'alumnat agrupat en Primària .
- Programa de reforç de la lectura especialment a Primer Cicle de Primària.
- Altres mesures específiques de suport plantejades a la Comissió pedagògica

Mesures de suport extraordinaris :

- Atenció individual de la mestra de P.T. i/o logopeda en funció de l'informe de la psicòloga.
- Plans d'atenció a l'alumnat nouvingut amb desconeixement de la llengua .

2.5 Organització i sol·licitud de recursos humans i materials del centre : generals i específics.

És a la comissió pedagògica on es determinen les necessitats, si escau, de recursos humans i/o materials en funció dels informes psicopedagògics .

La tramitació de les possibles sol·licituds són responsabilitat de l'equip directiu.

2.6 Funcions i responsabilitats.

2.6.1 Funcions dels tutors/es :

Les seues funcions com a tutors/es i mestres especialistes es concreten en :

- Detectar les possibles necessitats educatives especials dels alumnes.
- Realitzar l'avaluació inicial del nivell de competència curricular dels alumnes en col·laboració amb la resta del professorat implicat en el grup .
- Adaptar el currículum a les necessitats de l'alumnat, en col·laboració amb l'SPE, mestres d'Audició i Llenguatge, PT i amb la resta del professorat que treballa amb el seu grup, i elaborar conjuntament el document de programació comú .
- Facilitar la integració dels alumnes en el grup i fomentar la participació en les activitats del centre .
- Coordinar-se amb les persones implicades en el suport i, si s'escau, amb serveis externs del Centre per planificar, fer un seguiment i avaluar totes les tasques encaminades a atendre la diversitat .
- Informar les famílies i implicar-les en el procés d'aprenentatge dels seus fills, sol·licitant la seva col·laboració especialment en activitats que fomenten la seua integració en l'entorn
- Coordinar el procés d'avaluació dels alumnes del seu grup amb la resta de mestres que hi intervenen directament i adoptar la decisió que procedisca pel que fa referència a la seua promoció.

2.6.2 Funcions de a mestra de suport / desdoble :

Són mestres de suport : la mestra de PT, la mestra d'Audició i Llenguatge i la resta de professorat dependent de la disponibilitat horària .

2.6.3 Funcions en relació a l'alumnat :

- Col·laborar amb els tutors/es en la prevenció de possibles dificultats d'aprenentatge, prioritzant els nivells educatius inicials .
- Intervindre, directament i indirectament, amb els alumnes en aquelles tasques considerades prioritàries.
- Dur a terme aquesta intervenció a l'entorn on es considere més adequat per a l'alumnat, després d'haver-ho parlat en Cicle/Equip Docent i aprovat en la Comissió Pedagògica.
- Elaborar un informe final per a l'alumnat amb suport consensuat amb el tutor/a, que s'adjuntarà a l'informe d'avaluació de final de curs. S'informarà a les famílies pel mestre tutor/a o mestre de suport segons es considere, i s'arxivarà a l'expedient de l'alumne/a .

2.6.4 Funcions en relació al professorat :

- Conjuntament amb el tutor/a, participar en la planificació, elaboració, seguiment i avaluació de les adaptacions curriculars dels alumnes amb mesures educatives especials. Realitzar conjuntament l'anàlisi de les estratègies organitzatives i metodològiques aplicades per poder optimitzar la intervenció educativa amb tots els alumnes.
- Planificar conjuntament amb els tutors les activitats a dur a terme amb els alumnes amb necessitats educatives i la preparació de diferents materials curriculars.
- Col·laborar amb el tutor/a en la relació amb les famílies, participant, si cal, en les entrevistes amb els pares/mares.
- Participar en la detecció i anàlisi de les necessitat educatives de l'alumnat . **Ei/La mestre/a de suport** centrarà les seues actuacions en la col·laboració amb els tutors/es reforçant aquelles àrees on es presenta la dificultat .
- **Ei/La mestre/a de pedagogia terapèutica (PT)** centrarà les seues actuacions en les adaptacions d'accés al currículum (materials, espais, temps) i dels elements del currículum (objectius, continguts, criteris d'avaluació,...) de l'alumnat amb NEE. Així mateix proporcionarà orientacions al professorat tutor aportant recursos per al tractament a l'aula.

Prioritats a l'aula de P.T. :

1. Alumnes amb dictamen d'escolarització .
2. Alumnat amb ACIS de sisè cap a baix .
3. Altres (desenvolupament de projectes específics, sobredotació,..)

- **Ei/La mestre/a especialista en audició i llenguatge (AiL)** treballarà bàsicament amb els alumnes que presenten alguna dificultat de comunicació i llenguatge, prioritzant els alumnes amb NEE però també incidint amb tots aquells que, no inclosos com a tals, presenten algun trastorn a aquesta àrea que incideixi en el seu desenvolupament personal i dificulte el seu procés d'aprenentatge. Així mateix proporcionarà orientacions al professorat tutor/a aportant recursos per al tractament a l'aula.

La coordinació entre el servei de logopèdia i els tutors/es es farà al menys una vegada al trimestre .

La logopeda facilitarà un informe de la situació del seu alumnat que caldrà que s'incorpore al expedient de l'alumne tractat.

Els alumnes que així es considere tindran sessions de tractament específic a càrrec de la logopeda .

- **El/la psicòleg/a de l'SPE (orientador/a educativa)** centrarà les seues tasques en :

- L'assessorament psicopedagògic al Centre mitjançant les reunions de la Comissió Pedagògica i directament als mestres.
- L'avaluació psicopedagògica als alumnes derivats pels tutors/es .
- Orientacions al professorat .
- Coordinació amb serveis externs i famílies.

El centre també mantindrà, quan siga necessari, contacte amb serveis externs (organismes, entitats i professionals) que actuen sobre l'alumnat del centre; com els Serveis Socials de l'Ajuntament, els Serveis de la Mancomunitat, el Servei de Menors, els serveis mèdics, fisioterapeutes, logopedes... que actuen fora del Centre, però amb els quals cal tenir sempre contacte per poder fer un bon seguiment dels alumnes en qüestió.

El control de l'absentisme, la coordinació amb serveis socials i altres organismes, amb la treballadora social de l'Ajuntament, així com el plantejament de les altres actuacions referents als alumnes en situació de desavantatge social es durà a terme entre el tutor/a, el mestre/a de suport, el/la psicòloga de l'SPE, i l'equip directiu.

2.7 Elaboració de l'ACI

- La responsabilitat de la elaboració de l'ACI es de l'equip de Cicle o Equip Docent / curs .
- Es farà un ACI en funció del informe de l'orientadora educativa de l'SPE .
- El/La tutor/a convocarà les reunions que estime oportunes per tal d'elaborar l'ACI.
- L'ACI romandrà a l'expedient de l'alumne/a .
- Convocarà als mestres implicats en l'educació de l'alumne/a i al servei d'orientació.
- La confecció dels ACI's dels alumnes diagnosticats haurà d'estar finalitzada abans de la fi del mes d'octubre.
- Cal demanar autorització a les famílies per encetar aquest procés.
- És el director/a el que autoritza l'ACI .

Coordinació, seguiment i avaluació :

La coordinació, seguiment i avaluació són responsabilitat del cicle o Equip Docent/ curs i més concretament del tutor/a que són els responsables de convocar les reunions pertinents, també poden convocar les reunions la Cap d'Estudis.

Es faran, com a mínim, les següents reunions :

- Al principi les necessàries fins l'elaboració de l'ACI.
- Una sessió d'avaluació trimestral, prèvia a la sessió d'avaluació ordinària, amb assistència de tots els mestres implicats, l'orientadora educativa i, si escau, la logopeda, la mestra de PT, o altres.
- Trimestralment la CCP haurà de realitzar una avaluació de tots els ACIS del Centre que constarà a l'acta corresponent.
- El/La tutor/a, en coordinació amb els especialistes que treballen amb l'alumne/a informarà als pares com a mínim una vegada al trimestre .

2.9 Avaluació i seguiment del Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa. Propostes de modificació.

De les mesures d'atenció a la diversitat :

Les mesures d'atenció a la diversitat adoptades en el Centre s'avaluen:

- En realitzar-se les revisions dels documents de centre.
- A les reunions de la Comissió de Coordinació Pedagògica, al menys una vegada cada trimestre.
- A la revisió de la PGA que es duu a terme al centre i a la Memòria anual, tant per cada nivell com per cicles, equips docents, equip de suport, especialistes, etc.
- A les reunions de Coordinació de cicle o equip docent .

Del Pla d'atenció a la diversitat :

El present Pla d'atenció a la diversitat ha de ser revisat com a mínim coincidint amb la revisió dels documents de Centre, del qual en forma part.

Igualment, es dedicarà una sessió de la Comissió Pedagògica a final del curs per tal de revisar el contingut d'aquest document i valorar la seua funcionalitat.

Qualsevol modificació d'aquest pla ha de ser plantejada i acceptada pel Claustre de Professors/es .

Documentació a tindre en compte :

1. Autorització ACI.
2. Fulla de seguiment suport trimestral .
3. Avaluació alumnes de reforç
4. Model ACI .
5. Sol·licitud d'estudi SPE.
6. Autorització pares estudi SPE.
7. Rúbrica d'avaluació del PADIE

PROTOCOL ACTUACIÓ ALUMNES PRESUNTE TDHA

PROTOCOL A SEGUIR quan detectes algun alumne/a que et preocupa perquè el seu comportament és impulsiu i amb manca de control motor i/o perquè manifesta problemes d'atenció i d'aprenentatge .

**TRASTORN PER DÈFICIT D'ATENCIÓ
AMB O SENSE HIPERACTIVITAT.
(TDAH)**

PASSOS A SEGUIR:

1- OBSERVA LA SEUA CONDUCTA I OMPLI AQUEST QÜESTIONARI:

CONDUCTES DESADAPTADES EN L'ÀMBIT CONDUCTUAL:

- Moviment excessiu: s'alça de la cadira, moviments inapropiats quan està assegut, va d'un lloc a un altre de la classe pegant bots, ...
- Falta de respecte al company/a .
- Parla excessivament.
- Impulsivitat: dificultat per esperar el torn, s'anticipa en la resposta abans d'haver acabat la pregunta, interromp la conversa d'altres, interromp activitats d'altres, comenà les tasques abans de rebre instruccions...
- Desobediència.

CONDUCTES DESADAPTADES EN L'ÀMBIT SOCIO-EMOCIONAL.

- a. Incompliment de normes.
- b. Dificultat per jugar tranquilament en activitats d'oci.
- c. Falta d'habilitats de relació interpersonal (estratègies socials).
- d. Baixa tolerància a la frustració, s'enfada, s'altera amb facilitat.

CONDUCTES DESADAPTADES EN L'ÀMBIT COGNITIU:

- 1. Dèficit d'atenció.
- 2. Es distrau fàcilment amb altres activitats o amb els companys.
- 3. No presta atenció suficient als detalls.
- 4. Dificultat per permanèixer atent en jocs o activitats
- 5. Sembla no escoltar quan se li parla.

DIFICULTATS D'APRENENTATGE EN L'ÀMBIT ACADÈMIC:

- b. L'àrea de llengua – castellà-
- c. L'àrea de llengua –valencià-
- d. L'àrea de matemàtiques
- e. Altres àrees : _____

2- Caldrà que **EL TUTOR/A HO COMPARTISCA AMB ELS DOCENTS** que intervenen amb l'alumne/a.

3- Informar/comprovar **AMB LA FAMILIA** per **ARREPLEGAR INFORMACIO**.

4- Donar-ho a conèixer **A L'ORIENTADOR/A DEL CENTRE**. Sol·licitud d'avaluació psicopedagògica (si fora el cas).

5- Si es **confirma el diagnòstic de TDAH** (o com a mesura preventiva, en el cas de no tindre el diagnòstic), caldrà que els tutors/res i personal docent que atén l'alumne, posen en marxa les següents **mesures educatives** amb els alumnes perquè *els porten a acabar les seues tasques, que eviten fer errades per descuit i també que eviten el mal comportament que és pertorbador* per al mateix alumne i per als altres.

Ambient adequat per a l'aprenentatge :

- a) **Ubicació de l'alumne/a dins l'aula: han d'estar a prop del mestre/a .**
- b) Evitar elements de distracció: lluny de portes i finestres, d'altres xiquets/etes moguts. Considerar la possibilitat que estiga assegut amb un alumne/a líder i que aquest siga tranquil i bon estudiant.
- c) Els xiquets amb TDA-H els costa molt manejar els canvis: Evitar reubicació física freqüent, canvis d'horaris, interrupcions i ajudar l'alumne/a en els canvis de classe i/ o assignatura.
- d) Les **normes de comportament han de ser molt clares** i les ha de tenir sempre presents : Per exemple, adherides al pupitre, a la carpeta o en forma de pòster.

Recomanacions per donar instruccions :

- a) Mantenir contacte visual amb ell/a .
- b) Donar **instruccions clares i concises**.
- c) **Simplificar instruccions** complexes.
- d) Evitar múltiples ordres en el mateix temps.
- e) Assegurar-se que l'alumne ha entès les instruccions abans de començar la tasca.
- f) Repetir amb calma, de manera positiva, si és necessari.
- g) La majoria de xiquets/etes amb TDA-H no pregunten, **els has d'ajudar a sentir-se còmodes demanant ajuda**.
- h) **Donar-los més temps d'ajuda** per aconseguir l'autonomia.
- i) **Supervisió diària en el maneig de l'agenda** per poder automatitzar el procés. (revisar que les anotacions de les tasques siguen correctes i que duguen el material adequat a casa.)

Recomanacions perquè els estudiants acaben les tasques :

- a) **Donar les tasques una per una** i no un grapat a la vegada. Donar una, comprovar que l'ha acabat i després donar una altra...
- b) **Supervisió contínua.** Mantenir una actitud d'ajuda.
- c) Modificar les tasques o deures, si és necessari.
- d) **Assegurar-se que s'avaluen coneixements, no dèficits d'atenció.**
- e) En molts casos, poden beneficiar-se de la màxima "**menys és més**". L'important és assegurar-nos que saben fer-ho, no la quantitat que realitzen.
- f) **Donar temps extra** per a determinades tasques, fins i tot en els controls.
- g) Tenir en compte que aquests xiquets/etes es frustran molt fàcilment. Estrès, pressió i cansament poden conduir-los a perdre el control i induir-los a un mal comportament.
- h) **Reconèixer tots els seus esforços**, recordar que aquests xiquets s'esforcen molt, encara que no ho sembla.
- i) Necessiten adornar-se que poden complir objectius. **Cal que acaben les tasques** que comencen.
- j) **Ensenyar l'alumne a manejar les autoinstruccions i fomentar el seu ús.**

Recomanacions per modificar el comportament i millorar la seua autoestima :

- a) **Mantindre** la calma. No discutir amb l'alumne/a .
- b) Tenir les conseqüències del mal comportament preestablertes.
- c) El secret d'una bona disciplina és **reconèixer, reforçar i recompensar la bona conducta.** Quan el xiquet/a se port bé, diga-li-ho. De preferència en el moment en què l'està fent. El primer recurs no és el càstic.
- d) **No ridiculitzar i criticar.** Molt important. Fer-ho pot perjudicar greument la seua autoestima.
- e) Evitar recordar "públicament" a l'alumne/a que prenga la seua medicació.(si fóra el cas) .
- f) S'ha de ser consistent en el temps i no desistir massa prompte, el programa de modificació de conductes, porta el seu temps .

Recomanacions per adaptar el sistema d'ensenyament :

- a) Mantindre un ensenyament actiu i especificar de manera contínua la conducta que s'espera del xiquet quan fa feina.
- b) Pràctiques graduades i ús explícit de reforçament social per donar **suport no només al rendiment, sinó al fet d'intentar fer la feina.**
- d) **Ensenyar el xiquet/a a planificar abans d'actuar** (des de coses simples com preparar "tot el material necessari" abans d'iniciar una tasca fins aspectes més complexes de la resolució de problemes).
- e) **Augmentar l'estimulació de les tasques** (necessitat de canviar formats, introduir novetats, etc.)
- g) Fer servir un sistema d'autoreforçament individual i col·lectiu dins l'aula.
- h) Alternar amb una mateixa prova o control **diferents formes d'avaluar** (opció múltiple, fals i vertader, desenvolupament de preguntes, frases per completar, avaluació oral , ...)

Exàmens i avaluacions :

Objectiu: Assegurar-se que l'alumne ha adquirit els coneixements requerits. Es tracta de valorar el que saben i el seu esforç, no la seua habilitat per a afrontar una situació d'examen.

Quantitat i temps:

- **Calendari d'exàmens:** donar les dates, almenys, amb una setmana d'antelació.
- No realitzar més d'un examen d'avaluació al dia.
- Respectar el temps que l'alumne necessita per a respondre. A voltes tarden més; **donar-li el temps necessari per a acabar l'examen.**
- **Avaluar en les primeres hores del dia.**

Format :

- **Reduir el nombre de preguntes per fulla.**
- **Combinar avaluacions** orals i escrites, si és necessari.
- **Destacar** en l'enunciat les **paraules clau**.
- **Combinar diferents formats de pregunta** en una mateixa prova: de desenvolupament, vertader/fals, completar un esquema, definicions, opció múltiple, frases per a completar; en matemàtiques combinar problemes amb operacions, etc.
- És preferible **realitzar exàmens curts i freqüents** perquè els puguin realitzar de manera òptima.
- Treballar, abans de la prova, amb mostres de format d'examen.
- **Supervisar** que han respost tot abans que lliuren l'examen. Solen deixar preguntes en blanc i fins i tot s'obliden de respondre algun apartat, encara que sàpien la resposta.

Agenda :

- Explicar les tasques per a realitzar a casa i **apuntar-les en la pissarra**. Reservar un espai o requadre en la pissarra per a anotar en ell tota la informació relativa a l'agenda i que romanga sempre a la vista.
- Dedicar un temps cada dia perquè l'alumne apunte les tasques en l'agenda.
- A més de les tasques diàries, és essencial **que l'alumne i els pares tinguin accés a les dates d'exàmens amb suficient antelació**, el contingut que abastarà, les dates previstes per al lliurament de treballs i el que hauran de contenir, així com els llibres que han de llegir i les dates límit de lliurament per a planificar els temps d'estudi i la supervisió necessària.
- **Assegurar-se que porten el material necessari a casa** per a realitzar les tasques.

Deures i tasques :

- **Reduir el volum de deures per a casa.** Necessiten més temps i més supervisió que els seus companys/es per a executar-los bé.
- Es recomana **que el professor/a facilite a l'alumne/a esquemes**, qüestionaris i guies per a estudiar a casa. Els ajudarà a estructurar-se i a programar l'estudi .